

**УНІВЕРСИТЕТ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ (м. КИЇВ)**

Міщенко Світлана Володимирівна

УДК 336.741.23

РЕГУЛЮВАННЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ В УКРАЇНІ

Спеціальність 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
доктора економічних наук

Київ – 2013

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано в Університеті банківської справи Національного банку України (м. Київ)

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор
Смовженко Тамара Степанівна,
Університет банківської справи
Національного банку України (м. Київ),
ректор

Офіційні опоненти: член-кореспондент НАН України,
доктор економічних наук, професор
Гриценко Андрій Андрійович,
ДУ «Інститут економіки та прогнозування
НАН України», заступник директора;

доктор економічних наук, професор
Савлук Махайло Іванович,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
Міністерства освіти і науки України,
професор кафедри банківської справи;

доктор економічних наук, професор
Белінська Яніна Василівна,
Національний університет державної
Податкової служби України,
завідувач кафедри міжнародної
економіки та підприємництва

Захист дисертації відбудеться 25 червня 2013 р. о 10.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.883.01 в Університеті банківської справи Національного банку України (м. Київ) за адресою: 04070, м. Київ, вул. Андріївська, 1, к. 207.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Університету банківської справи Національного банку України за адресою: 04119, м. Київ, вул. Білоруська, 17.

Автореферат розісланий 23 травня 2013р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради
доктор економічних наук, професор

О.О. Лапко

Міщенко С.В. Регулювання грошового обігу в Україні. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит/ Університет банківської справи Національного банку України. – Київ, 2013.

У дисертації розроблено та обґрунтовано теоретико-методологічні засади та практичні прийоми регулювання грошового обігу та забезпечення його стійкості з метою підтримки безперервності відтворювальних процесів і активного впливу на економічне зростання.

Досліджено сучасні підходи до визначення сутності, функцій та ролі грошей в економіці, уточнено понятійно-категоріальний апарат теорії грошей та грошового обігу, виявлено та охарактеризовано основні протиріччя, особливості структурної побудови та функціонування грошових систем і грошового обігу. Визначено завдання, принципи, методи та інструменти регулювання грошового обігу, виявлено основні проблеми та запропоновано напрями вдосконалення регулювання грошового обігу в Україні, обґрунтовано принципи, критерії та показники оцінки рівня стійкості грошового обігу. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення формування грошової бази та структури грошових агрегатів.

Досліджено особливості функціонування платіжних систем, розроблено пропозиції щодо розвитку національної платіжної системи та безготівкових роздрібних платежів на основі модернізації НСМЕР. Обґрунтовано необхідність децентралізації готівкового грошового обігу та використання в Україні частково-централізованої моделі його організації та регулювання. Розроблено економіко-математичну модель для планування та прогнозування обсягів і структури випуску готівки в обіг, а також пропозиції щодо вдосконалення номінального ряду банкнот і монет.

Розроблено економіко-статистичні та регресійні моделі, використання яких дозволяє визначити кількісний вплив на рівень монетаризації та фінансової глибини економіки показників збалансованості ресурсної бази банків і ефективності використання грошової маси, а також вплив монетарних показників на економічне зростання.

Визначено шляхи вдосконалення регулювання грошового обігу в Україні на основі використання інструментів і методів грошово-кредитної політики, механізмів підтримки готівкового грошового обігу та здійснення безготівкових платежів. Охарактеризовано методи та інструменти впливу стійкості грошового обігу на економічне зростання на основі вдосконалення управління каналами трансмісійного механізму грошово-кредитної політики.